Latvijas Universitāte realizē projektus: GIFT, InnoCom, RuralYouthFuture, Distance LAB un SIRM

Izlasi šo rakstu, lai uzzinātu, kā Latvijas Universitātei ir gājis projektu realizācijas uzsākšanā 2023. gadā.

Projekts **GIFT** veicinās bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanu un klimata pārmaiņu mazināšanu. **InnoCom** projektā tiks pilnveidota pārvaldes komunikācija ar uzņēmējiem, atbalstot MVU (mazos un vidējos uzņēmējus). **RuralYouthFuture** projektā tiks atbalstīti jaunieši un veicināta ilgtspējīga lauku attīstība. **Distance Lab** projektā tiks uzlabotas valsts un privāto organizāciju attālinātās darba prasmes un uzņēmējdarbības attīstības pakalpojumi. **SIRM** projekts veicinās bēgļu, kas ir bijuši spiesti pamest savas mājas vajāšanas, bruņota konflikta, vardarbības, cilvēktiesību pārkāpumu un citu apstākļu dēļ, sociāli-ekonomisko integrāciju.

Zaļā infrastruktūra kokiem un mežiem (GIFT)

Projektā tiks maksimizēta inovatīvā zaļās infrastruktūras starpnozaru pieeja koku un mežu kontekstā, nodrošinot uz zaļo infrastruktūru balstītu integrētu pieeju visas politikas plānošanā dažādās nozarēs. Koku un mežu zaļā infrastruktūra ir priekšnoteikums bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanai un klimata pārmaiņu mazināšanai.

2023. gadā notikušas divas partneru sanāksmes – projekta uzsākšanas sanāksme Spānijā, kā arī partneru tikšanās un studiju vizīte Nīderlandē) un divas profesionālo ekspertu pieredzes apmaiņas vizītes (Spānijā un Nīderlandē), ar kuru palīdzību tikušas sniegtas rekomendācijas divu partneru reģionu izvirzīto ar zaļo infrastruktūru saistīto problēmu risināšanai.

> Latvijas Universitātei (LU) kā padomdevēja partnerim ir būtiska loma pieredzes apmaiņas aktivitāšu sekmēšanā. Kopš projekta sākuma izstrādāta profesionālo ekspertu pieredzes apmaiņas vizīšu (*Peer Review - PR*) metodoloģija, PR ziņojuma izstrādāšanas metodoloģija un pielikumu formas, kā arī labo prakšu un starpreģionālās pieredzes apmaiņas semināru organizēšanas metodoloģija, kuras veicina pieredzes apmaiņu starp projekta partneriem un attiecīgo politikas instrumentu ietekmēšanu. Lai gan projekta laikā Latvijas vides politika tiešā veidā netiks ietekmēta, tomēr Latvijas Universitātes ieguldījums reģionālajā pieredzes apmaiņas un mācīšanās procesā jau šobrīd ir vērā ņemams. Projekta laikā gūtās atziņas un apzinātās ārzemju reģionu labās prakses var veicināt Latvijas zaļās infrastruktūras situācijas uzlabošanos, lai gan projekta rezultātā tiešā veidā nav paredzēts ietekmēt kādu no Latvijas politikas instrumentiem.

LU ir cieši iesaistīta PR nodrošināšanas procesā, kā arī LU vadībā projekta laikā tiks organizēti 3 starpreģionālie tematiskie semināri (2 tiešsaistē; 1 – klātienē Latvijā), lai veicinātu starpreģionālo mācīšanās procesu un dalītos ar GIFT projekta atziņām un rezultātiem. Ņemot vērā, ka šobrīd rit GIFT projekta otrais semestris, sadarbība ar projekta partneriem vērtējama pozitīvi.

Papildus projektā plānotajām aktivitātēm, LU koordinēja sadarbību ar Nortumbrijas Universitātes (AK) profesoru Alisteru Skotu, kurš projekta partnerus iepazīstināja ar PERFECT projekta metodoloģijas potenciālo izmantošanu ar zaļo infrastruktūru saistītās valsts politikas novērtēšanai.

Projekta gaitā par tā aktivitātēm informēti Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" pārstāvji un citi interesenti. Latvijas ieinteresēto pušu un jomas ekspertu informēšana ir būtiska, lai veicinātu vietējo ekspertu iesaisti starpreģionālajos pieredzes apmaiņas semināros, par kuru organizēšanu atbild LU.

Kontaktinformācija: Jānis Zvirgzdiņš, Projekta koordinators, LU Eiropas un sabiedrības attīstības studiju akadēmiskais centrs, papildus informācija: GIFT, Green Infrastructure, Forest (lu.lv)

> **Inovatīva komunikācija ar uzņēmumiem (InnoCom)**

Projektā tiek realizēta inovatīva pieeja, kas ir vērsta uz valsts un pašvaldību administrācijas pakalpojumu sniegšanas uzlabošanu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalstam, t.sk. pilnveidojot un uzlabojot pārvaldes komunikāciju ar uzņēmējiem.

Ar ES fondu finansējuma palīdzību uzņēmumiem ir plašākas iespējas izvērst savu darbību, ieviest inovācijas, eksportēt vienotajā ES tirgū un ārpus tā, veikt energoefektivitātes pasākumus, radīt darba vietas sociāli nelabvēlīgos apstākļos esošām sabiedrības grupām, veicināt digitalizāciju un veikt citas uz attīstību vērstas darbības. Projekta rezultātā mazie un vidējie uzņēmēji varēs labāk orientēties birokrātiskajā un tehniskajā valodā, darba uzdevumā un nepieciešamajās procedūrās.

2023. gadā projekta ietvaros, ietvaros notikušas jau divas projekta vizītes. Pirmā notika 29.-30.martā, kur pārstāvji no Latvijas Universitātes, Sviluppumbria, Grosuplje pašvaldības, Augšfrancijas (Hauts de France), Kārlovas novada domes un Zemgales plānošanas reģiona piedalījās pirmajā InnoCom Kick off seminārā, Perudžas pilsētā, Itālijā. Otrā starptautiskā InnoCom projekta pieredzes apmaiņas vizīte notika 8. un 9. jūnijā, kur divu dienu vizītē projekta partnerus uzņēma projekta partneris – Zemgales plānošanas reģions un Latvijas Universitāte.

Interreg Co-funded by the European Union
Vidzemes plānošanas reģions
Vidzemes plānošanas reģions
Vidzemes plānošanas reģions

Kontaktinformācija: Endija Latvena, e-pasts: endija.latvena@lu.lv , Projekta vadītāja asistents, LU ESASAC: https://www.lu.lv/cets/research/euproject/innocom/

Jaunatnes politikas nozīmes uzlabošana ilgtspējīgai lauku attīstībai (RuralYouthFuture)

Covid-19 pandēmijas izraisītā krīze ir būtiski ietekmējusi jauniešu ikdienas dzīvi visā Eiropā. Kopš 2020. gada jauniešu bezdarba līmeņa pieaugums ir bijis ievērojami lielāks salīdzinājumā ar citām vecuma grupām. Turklāt pandēmija radīja dažādus izaicinājumus, tostarp jaunu darba formu attīstību, kas balstās uz digitāliem rīkiem, radot pieaugošu pieprasījumu pēc jaunām prasmēm un kompetencēm.

Saskaņā ar Eirostat datiem 2023. gada jūnijā 2,799 miljoni jauniešu Eiropas Savienībā (ES) bija bezdarbnieki (vecumā līdz 25 gadiem), kas veido 14 % no visiem ES jauniešiem. Savukārt Latvijā, atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem, bezdarba līmenis vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem 2022. gadā variēja no 12 % pirmajā ceturksnī līdz 17,7 % trešajā ceturksnī. 2023. gada pirmajā ceturksnī jauniešu bezdarba rādītājs bija 13,4 %.

Līdz ar to **projekts RuralYouthFuture** atbalstīs jauniešu izglītošanos un nodarbinātību, īpaši fokusējoties uz to jauniešu vajadzībām, kas dzīvo ārpus lielajām pilsētām un lauku rajonos, pilnveidojot esošo politiku un attīstot jaunas iniciatīvas aktuālo problēmu risināšanai. Lai meklētu potenciālus risinājumus aktuālajām problēmām, jo īpaši, saistībā ar jauniešu nodarbinātības veicināšanu un iespējām, ņemot vērā nepieciešamību pēc digitālajām prasmēm un jaunus darba veidus, projekta ietvaros tiks organizētas piecas starpvalstu studiju vizītes partneru valstīs un desmit divpusējās starpreģionu (partner-to-partner) tikšanās, lai mācītos no to pieredzes un pārņemtu šīs zināšanas arī Latvijā.

Kopš projekta uzsākšanas 2023.g. martā notikušas jau 2 partneru klātienes sanāksmes un viena studiju vizītes. Projekta uzsākšanas sanāksme notika Galīcijā, Spānijā 2023.g. jūnijā, bet otra partneru sanāksme un studiju vizīte notika Latvijā 2023.g. oktobra sākumā. Studiju vizīte Latvija ilga trīs dienas un tās ietvaros projekta partneri iepazinās ar Latvijas situāciju jaunatnes politikas jomā Rīgā, Jūrmalā, Liepājā un Ventspilī. Tās ietvaros pasākumos aktīvi tika iesaistītas arī iepriekšminēto pilsētu vadības un administrācijas pārstāvji, kā arī nevalstiskās organizācijas. Gatavojoties studiju vizītei tika apzinātas labās prakses un sagatavoti to apraksti. Vizītes rezultātā, projekta partneri izvēlējās sev noderīgākās labās prakses, kuras pēc tam papildus tika analizētas un organizēti atsevišķi tiešsaistes semināri ar ieinteresētajām pusēm. Vērtīga projekta daļa ir semināri ar dažādām Latvijas organizācijām (Latvijas iesaistīto pušu sanāksmes), kas tiek organizēti katru semestri, kā arī regulāras tikšanās ar asociēto partneri, kas palīdz kopīgi diskutēt par Latvijas vajadzībām, izaicinājumiem un potenciālajiem risinājumiem saistībā ar jauniešu aktivizēšanu.

Pateicoties veiksmīgai un daudzpusīgai RuralYouthFuture studiju vizītei Latvijā 2023.g oktobra sākumā, kur tika prezentēta Latvijas jaunatnes politika gan nacionālajā, gan pašvaldību līmenī (Jūrmalas, Liepājas, Ventspils, u.c.), kā arī divu dienu laikā parādītas vairāk nekā desmit ar jauniešu sociāli-ekonomisku aktivizēšanu saistītās programmas un iniciatīvas, ārvalstu partneri izrādīja lielu interesi par Latvijā izstrādātu platformu GO REMOTE par attālinātā vai hibrīda darba un mācību iespējām. Rezultātā Latvijas Universitāte novadīja divpusējo tiešsaistes tikšanos (P2P) starp GO REMOTE komandu, projekta partneriem un to iesaistītajām pusēm, lai uzzinātu par praktiskajiem platformas ieviešanas jautājumiem, kā arī paplašinātu GO REMOTE perspektīvas, sadarbojoties ar

RuralYouthFuture partneriem. Tāpat ārvalstu projekta partneri padziļināti interesējās par tādu Latvijas programmu vai iniciatīvu pārņemšanu savā valstī kā “Laukiem būt!”, “PROTI un DARI”, “House of Hope” Liepājā. Divpusējas tikšanās ir plānotas arī ar šo labo prakšu pārstāvjiem.

Projekta kontakti: Denīze Ponomarjova, e-pasts: denize.ponomarjova@lu.lv , LU ESASAC projektu vadītāja

> **Attālināto pakalpojumu centrs MVU un valsts sektoram (*Distance Lab*)**

Projektā tiks palielināta Baltijas jūras reģiona uzņēmumu ilgtspēja, nodrošinot digitālos instrumentus, prasmes un spējas attīstīties, darbojoties attālinātā biznesa vidē. Projektā plānots nodrošināt valsts un privātās organizācijas ar viedām attālināta darba prasmēm un uzņēmējdarbības attīstības pakalpojumiem. Projektā ir plānots īstenot 12 pilotus, kas saistīti ar tiešsaistes biznesa atbalsta nodrošināšanu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) digitalizācijas un inovācijas attīstīšanai, kā arī darbības efektivitātes palielināšanai.

Projektā plānots izveidot jaunu digitālo platformu, lai vienkopus nodrošinātu svarīgus uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumus, kas pieejami tiešsaistē, un veicinātu uzņēmumu konkurētspēju. Projekta aktivitāšu un digitālās platformas sniegto pakalpojumu pamatā būs transnacionālā sadarbība un zaļā transformācija. Projekta ieviešanā tiek izmantoti atvērtās inovācijas principi, pielietojot koprades un dizaina pieejas metodes, veidojot t.s. *Living Labs*, kā arī nodrošinot tīklošanās iespējas projekta dalībniekiem un citām ieinteresētajām pusēm gan Baltijas jūras reģionā, gan ārpus tā robežām.

> DistanceLAB projekts uzsākās 2023. gada 1. janvāri un kopš tā laika ir notikusi virkne tiešsaistes sanāksmes un tikšanas gan ar projekta partneriem, gan iesaistījām pusēm un mērķa grupām. Projekta uzsākšanas sanāksmē 09.03.2023. Kokkolā, Somijā, tika izveidotas pilotu darba grupas un uzsākta to plānošana. Metodoloģiski projekts ir sadalīts trīs posmos:
>
> - Risinājumu sagatavošana – mērķa grupu iesaiste digitalā centra rokasgrāmatas izveidei un pilota plāna izstrādei;
> - Risinājumu testēšana – sagatavoto risinājumu testēšana, atsauksmju saņemšana, ziņojumu un konceptuāla plāna izstrāde;
> - Risinājumu nodošana – biznesa digitālā centra darbības modeļa, pakalpojumu lietotāja rokasgrāmatas un vadlīniju izstrāde.

Latvijas Universitāte šajā projektā istenos divus pilotus: MVU attālinātās attīstības un prasmju pilnveidošanās iespējas un *Living Labs* koncepta izstrāde un ieviešana. Pirmā gada aktivitātes ir saistītas ar plānošanu, izpēti, un pilota satura definēšanu, pamatojoties uz lietotāju – MVU vajadzībām. Līdz ar to, iesaistītie LU pārstāvji ir veikuši digitālo apmācību, uzņēmumu atbalsta pakalpojumu un *Living Labs* darbības principu izpēti. Literatūras un avotu izpētē, intervijās, aptaujās un apmaiņā ar partneriem, biznesa atbalsta organizācijām un uzņēmumiem, kā arī nozares ekspertiem, esam apkopojuši informāciju, kas nepieciešama, lai saprastu, kuri instrumenti, pakalpojumi un prasmes ir vērtīgi un nepieciešami Baltijas jūras reģiona uzņēmumiem. LU arī aktīvi sadarbojas ar citiem projekta partneriem un piedalās arī citu partneru pilotu plānošanā un izveidē.

Kontaktpersona: Dāvis Vītols, LU projekta eksperts, e-pasts: davis.vitols@lu.lv

> **Bēgļu un migrantu sociāli ekonomiskā integrācija (SIRM)**

Saskaņā ar ANO Bēgļu lietu aģentūras aprēķiniem 82,4 miljoni cilvēku visā pasaulē 2020. gadā ir bijuši spiesti pamest savas mājas vajāšanas, bruņota konflikta, vardarbības, cilvēktiesību pārkāpumu un citu apstākļu dēļ, kas nopietni traucē sabiedrisko kārtību. 2022. gadā uzsāktas kara darbības rezultātā savas mājas nācās pamest vairāk nekā 7 miljoniem ukraiņu. Stabilās ekonomiskās un politiskās situācijas dēļ ES valstis bieži tiek izvēlētas par galveno bēgļu un migrantu galamērķi. Nereti, lai pilnvērtīgi iekļautos jaunajā vidē, jaunpienācēji saskaras ar dažādiem šķēršļiem: valodas nezināšanu, nepietiekamu izglītību, vietējam darba tirgum nepiemērotām profesionālām prasmēm, līdzekļu trūkumu dzīvokļa īrei vai iegādei, u.c.

Projekts veicinās mehānismus, kas dotu iespēju jaunpienācējiem maksimāli pielāgoties jaunajā vidē un darboties neatkarīgi, kā arī palīdzēt politikas veidotājiem labāk izprast bēgļu un migrantu sociāli-ekonomiskās integrācijas potenciālu, izaicinājumus un vajadzības nacionālās vai reģionālās politikas virzienu pilnveidošanai. Piemēram, uzlabot esošas vai izstrādāt jaunas programmas vai iniciatīvas ukraiņu bēgļu integrācijai Latvijā. Latvijā projekts fokusējās uz ukraiņu kara bēgļu integrācijas stiprināšanu un pilnveidošanu.

Projekts veicinās atšķirību samazināšanu starp ES reģioniem, kuri līdz šim ir mazākā mērā saskārušies ar bēgļu problēmām, un starp tiem, kuriem ir vairāku gadu pieredze migrācijas politikas veidošanā. Projekts padarīs šos reģionus un ES par saliedētāku zonu migrantiem, izstrādājot un pilnveidojot politikas instrumentus. Visaptverošā tematiskā pieeja, kas izriet no dalībnieku dažādības, aptvers dažādus bēgļu integrācijas aspektus. Latvijas gadījumā ir plānots pilnveidot Saulkrastu novada attīstības plānu 2021-2027.

> 2023. gadā no 3. līdz 4. jūlijā notika pirmā projekta partneru sanāksme un pieredzes apmaiņa pie projekta galvenā partnera, Žešovas Reģionālās attīstības aģentūras, Polijā. Sanāksmes pirmajā dienā notika ievadsesija, kurā projekta partneri apsprieda un izstrādāja projekta pasākumu īstenošanas plānu. Sanāksmē uzsvars tika likts uz paraugprakses un pieredzes apmaiņu starp dažādu reģionu pārstāvjiem. Katrs uzaicinātais partneris iepazīstināja ar savu lomu projektā un piedāvāja sadarbības iespējas un iespējamos risinājumus. Otrajā dienā sanāksmes dalībnieki tika iepazīstināti ar vairākām labajām praksēm Žešovas reģionā, kā TUTU ģimeņu emocionālās dziedināšanas un psihofiziskās attīstības *centru*, Vojevodistes nodarbinātības biroja programmām - Piekarpatu bēgļu integrācijas centra projektam un iniciatīvai "Kopā mēs varam vairāk".

Katra semestra beigu pusē visiem projekta partneriem ir jārīko tikšanās ar pārstāvētās valsts iesaistītajām pusēm. 2023. gadā 30. augustā Latvijas Universitātē uzrīkoja tikšanos ar Latvijas iesaistītajām pusēm, kurā piedalījās pārstāvji no Izglītības un zinātnes ministrijas, Nacionālā izglītības centra, Sabiedrības integrācijas fonda, Latvijas Pašvaldību savienības, Rīgas plānošanas reģiona, Providus, biedrības “Gribu palīdzēt bēgļiem”, sociālā iniciatīvu centra “Common Ground” un citi. Latvijas Universitātes komanda iepazīstināja ar SIRM projekta ideju un aktivitātēm, kā arī par

labajām praksēm no projekta partneru pirmās tikšanās vizītes, iesaistītās puses prezentēja sevi un savu organizāciju, un sanāksmes otrajā daļā notika prakstiskā darba sesija.

03.10.23- 04.10.23. notika otrā projekta partneru sanāksme un pieredzes apmaiņas vizīte pie Brindisi pilsētas pašvaldības, Horvātijā. Vizītes laikā projekta partneri prezentēja savas labās prakses saistībā ar papildu atbalsts migrantiem un bēgļiem: mājoklis, sociālā, izglītības un medicīniskā palīdzība, piedalījās ideju darbnīcā, ko organizēja Groningenas Universitāte, iepazinās ar Horvātu iesaistītajām pusēm un viņu aktivitātēm palīdzības sniegšanā Ukrainas bēgļiem.

Kontaktinformācija: Denīze Ponomarjova , LU SIRM projekta vadītāja, e-pasts: denize.ponomarjova@lu.lv**,** Dāvis Vītols, LU SIRM projekta eksperts, e-pasts: davis.vitols@lu.lv, tālr. (+371) 26652750.

Uzzini vairāk par LU projektiem

RuralYouthFuture:

Mājas lapa: https://www.interregeurope.eu/ruralyouthfuture

Projekta lapa LU vietnē: https://www.lu.lv/cets/research/euproject/rural-youth-future/

Projekta lapa LinkedIn vietnē: https://www.linkedin.com/company/rural-youth-future/

Projekta lapa Facebook vietnē: https://www.facebook.com/ruralyouthfutureproject/

Distance LAB:

Projekta mājaslapa: https://interreg-baltic.eu/project/distancelab/

Facebook: https://www.facebook.com/distancelab

LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/distancelab/

SIRM:

https://www.interregeurope.eu/sirm

https://www.facebook.com/SIRM.InterregEurope